

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ „Вук Караџић“
Број: 01-916
Датум: 08.12.2023. године
КНИЋ

Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика основне школе

(Напомена: Правилник је усаглашен са изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023)

На основу члана 35. Пословника о раду Школског одбора Основне школе „Вук Караџић“ у Книћу а у вези са чланом 81. Статута Основне школе „Вук Караџић“ у Книћу (Дел. бр. 01-913 од 11.12.2023. године) и члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023), Школски одбор Основне школе „Вук Караџић“ у Книћу на својој 12. редовној седници, одржаној дана 11.12.2023. године, једногласно гласова донео је

П Р А В И Л Н И К
о васпитно-дисциплинској одговорности ученика
Основне школе „Вук Караџић“ у Книћу

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика Основне школе „Вук Караџић“ у Книћу (даље: Школа).

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (даље: Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим правилником.

Члан 3.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником.
Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом, као и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Члан 4.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 5.

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом, другим законима и овим правилником.

Школа, односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу, уколико права из става 2. т. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према детету и ученику;
- 12) стипендију у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору школе у случају повреде права из става 2. овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у складу са општим актом школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 6.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;

- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Школа је обавезна да писмено обавештава родитеља, односно другог законског заступника о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика из става 2. овог члана дужан је да у року од осам дана од дана изостанка ученика достави лекарско оправдање или други релевантни документ о оправданости изостанка.

3. Одговорност ученика

Члан 7.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

3.1. Лакше повреде обавеза

Члан 8.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, од чега мање од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника ученика од стране Школе;
2. неоправдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
3. самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада;
4. непоступање по прописаним правилима понашања у Школи;
5. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе;
6. недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и приликом других облика образовно-васпитног рада у оквиру културних или других активности Школе;
7. злоупотреба лекарског оправдања;
8. изазивање нередица мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.);
9. ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
10. оштећење или уништење имовине Школе, друге установе, ученика или запослених у Школи;
11. у другим случајевима утврђеним општим актима Школе.

3.2. Теже повреде обавеза

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
  - 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
  - 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
  - 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа.
  - 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
  - 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
  - 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
  - 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
  - 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.
- Школа је дужна да општим актом пропише употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 8. тачка 7) овог члана.

Смернице за употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 8. тачка 7) овог члана доноси Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

За повреде из става 8. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

3.3. Повреда забране

Забрана дискриминације

Члан 10.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 11.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, чија је последица стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи и почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под физичким насиљем, у смислу Закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те..

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 12.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Поступање школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 12 а

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања

Члан 13.

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, као што су, нарочито, употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци, малолетничка делинквенција, саставни су део школског програма и остварују се у складу са Законом.

Програми из става 1. овог члана остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно другим законским заступницима, у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, у складу са утврђеним потребама.

У остваривање програма из става 1. овог члана укључују се и физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичног понашања.

4. Одговорност родитеља

Члан 14.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је:

- 1) за редовно похађање наставе;
- 2) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави, о томе обавести Школу;
- 3) да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 4) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником (у реализацији оперативног плана заштите и плана појачаног васпитног рада);
- 5) за повреду забране из чл. 110-112. Закона, учињену од стране ученика;
- 6) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона и члана 9. овог правилника;
- 7) да поштује правила Школе.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

5. Васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика

5.1. Васпитне мере

Члан 15.

Васпитне мере изричу се за лакшу повреду обавеза ученика.

Васпитне мере су: опомена, укор одељењског старешине или укор Одељењског већа на основу изјашњавања наставника разредне наставе/наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са Статутом Школе.

Васпитна мера из става 1. овог члана изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Члан 16.

Васпитна мера опомена изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

- 1) неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 5 часова у току школске године, од чега ниједан час након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 2) неоправдано кашњење на наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 3) непоступање по прописаним правилима понашања у Школи;
- 4) самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада.

Опомену изриче наставник разредне наставе/одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 17.

Васпитна мера укор одељењског старешине изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 10 часова у току школске године, од чега мање од 3 часа након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
2. непоступање по одлукама директора, наставника и других органа Школе;
3. недисциплиновано понашање у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру културних или других активности Школе;
4. злоупотреба лекарског оправдања;
5. изазивање нередица мањих размера (чарке, ситне расправе и сл.)

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче наставник разредне наставе/одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 18.

Васпитна мера укор Одељенског већа изриче се за следеће лакше повреде обавеза ученика:

1. неоправдано изостајање с наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, од чега мање од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
2. ако својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права;
3. оштећење или уништење имовине Школе, друге установе, организације, привредног друштва, ученика или запослених у Школи.

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

5.2. Васпитно-дисциплинске мере

Члан 19.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 83. Закона и члана 9. овог правилника, као и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона, и то:

1) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера – укор директора и укор наставничког већа,

2) за учињену повреду забране васпитно-дисциплинска мера:

(1) укор директора или укор наставничког већа;

(2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, ученику школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из става 1. тач. 1) и 2) и става 2 овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110–112. Закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, а директор решење о премештају ученика.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду

обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110–112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 11. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 20.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора Школе изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација односно орган;
- 2) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора Школе изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитно-дисциплинска мера укор директора Школе уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 21.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 2) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 3) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи приликом школских и других активности које се остварују ван Школе, које Школа организује, а које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 4) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 5) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 6) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика;
- 7) повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа изриче се писмено, на предлог одељењског старешине или Одељењског већа.

Васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа уписује се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 22.

Васпитно-дисциплинска мера премештај ученика у другу школу изриче се за повреду забране из чл. 110-112. Закона, ако је том повредом озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу врши се на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази и уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.

Одлуком о премештају ученика у другу школу Наставничко веће Школе одредиће појачан васпитни рад у односу на ученика активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарађом са одговарајућим установама социјалне односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Решење о премештају ученика из става 2. овог члана доноси директор Школе када предузете неопходне активности не доведу до позитивне промене понашања ученика.

Члан 23.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школи који се остварује у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања. Наставник, односно стручни сарадник у школи за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликта примењује саветодавни рад, технику дијалога, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Друштвено користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана се не односи на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења школе - учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту и др.).

Члан 23а

Уз васпитне мере опомена одељењског старешине, укор одељењског старешине или укор Одељењског већа, које се могу изрећи за учињену лакшу повреду обавезе ученика

прописану Статутом школе и овим правилником, ученику се у оквиру појачаног васпитног рада обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад.

Када се изриче васпитна мера за учињену лакшу повреду обавезе ученика, одељенски старешина, уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником, бира од предвиђених активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада активност за меру која се изриче.

Примери:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником.

Члан 23б

Уз васпитно-дисциплинске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену тежу повреду обавезе ученика прописане Законом, ученику се у оквиру појачаног васпитног рада обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад .

Примери:

- укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;
- учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;
- израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
- израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр.уређивање учионице, библиотеке, свечане сале и сл;
- помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.);
- припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
- друге активности прописане актом школе, у складу са специфичностима школе.

Члан 23в

Уз васпитно-дисциплинске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену повреду забране из члана 110-112 Закона, ученику се у оквиру појачаног васпитног рада обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад.

Примери:

- организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима;
- организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником;
- учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст, Свратиште, Установе заштите деце без родитељског старања и др.) и
- друге активности прописане актом школе, у складу са специфичностима школе.

6. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 24.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110–112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 9. овог члана прописује министар.

6.1. Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 25.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против ког се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно Закона којима је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

6.2. Доказна средства

Члан 26.

Закључак обавезно мора да садржи доказна средства, и то:

- доказ да је ученик (против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак) учинио повреду обавезе ученика;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у просторијама Школе или на другом месту где су се одвијале наставне и ваннаставне активности Школе;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у односу на другог ученика или групу ученика, наставника, запосленог Школе, родитеље или трећа лица која су се затекла у просторијама Школе или другим просторијама у којима су боравили ученици Школе;
- доказ о присутним сведоцима;
- доказ да је учињена повреда предвиђена одредбама Закона, посебног закона и овог правилника;
- и друге доказе који су познати у моменту извршења повреде обавезе ученика.

6.3. Достављање позива

Члан 27.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак позива се писаним путем.

Уз позив родитељу, односно другом законском заступнику, обавезно се доставља и закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен.

На расправу се позивају, када је то потребно, и сведоци и вештаци.

6.4. Ток поступка

Члан 28.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе води директор Школе.

Члан 29.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: лице које је директор Школе решењем одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника; сведоци и сви остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора да буде саслушан и да дâ писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове позиву да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем закључка за покретање васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

После изјаве ученика приступа се саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница.

6.5. Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 30.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђени докази за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају права на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику ништа не сме да се додаје ни мења.

У заглављу записника мора да се назначи да расправу води директор Школе, име и презиме директора Школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно другог законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.

Искази ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

7. Доношење одлуке

Члан 31.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може да донесе следећу одлуку:

1. да обустави поступак (решењем директора) када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. ст. 1. Закона, а предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;

2. да изрекне меру из члана 86. ст. 1. тач. 2. и 3. Закона и члана 19. став 1. овог правилника.

Члан 32.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,

- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле да утичу на врсту васпитно-дисциплинске мере.

Члан 33.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 34.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика лично или препорученом пошљицом са повратницом.

Члан 35.

За повреду обавезе ученику може да се изрекне само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, изриче му се јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

8. Застаревање покретања дисциплинског поступка

Члан 36.

Дисциплински поступак против ученика је хитан.

Дисциплински поступак против ученика не може да се покрене нити води по истеку 60 дана од дана учињене повреде обавезе.

9. Смањење оцене из владања

Члан 37.

Изречена васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавеза ученика и за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона (укор директора, укор наставничког већа и премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу), утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика и неоправдано изостајање са наставе до 5 часова, уз изрицање васпитне мере - опомена, укор одељенског старешине или Одељенског већа, ученику може да се смањи оцена из владања на 4, о чему одлучује Одељењско веће имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора и неоправдано изостајање са наставе од 6 до 10 часова ученику може да се смањи оцена из владања на 3 на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 1. овог члана.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора Наставничког већа и неоправдано изостајање са наставе од 11 до 25 часова ученику може да се смањи оцена из владања на 2 на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 1. овог члана.

За изречену васпитно-дисциплинску меру премештај ученика у другу школу и неоправдано изостајање са наставе од преко 25 часова, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе, ученику може да се смањи оцена из владања на 1 на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 1. овог члана.

Члан 38.

Оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта.

Владање ученика у току полугодишта може да се оцени само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Члан 39.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика, на предлог одељењског старешине.

Члан 40.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних Законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

III ПРАВНА ЗАШТИТА

Члан 41.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа родитељ, односно законски заступник малолетног ученика нема право на правну заштиту.

Члан 42.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика из члана 83. ст. 3. Закона и члана 9. овог правилника или за повреду

забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Пријава Министарству ради заштите права детета и ученика

Члан 43.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена Законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа школе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110-113. Закона;
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. Закона.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако школа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

IV ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 44.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности и Статутом Школе.

V МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 45.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Члан 46.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

Члан 47.

За штету коју је проузроковало више ученика одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Члан 48.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може да донесе одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника од материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације.

Члан 49.

На решење директора Школе о материјалној одговорности ученика родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика може да изјави жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 51.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика број 01-666 од 30.06.2022. године.

Председник Школског одбора
Дијана Богдановић

Правилник је објављен на огласној табли школе 11.12.2023.године.